

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6104195697
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

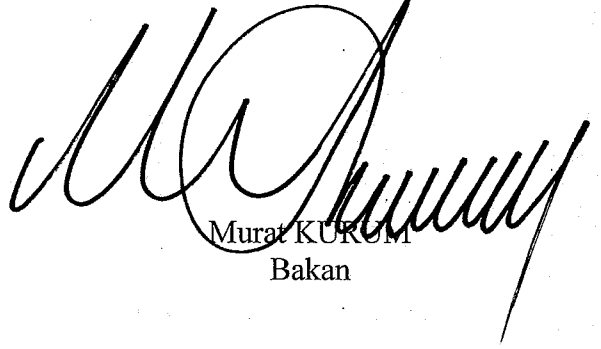
25 Haziran 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (61 Adet, 129 Sayfa)

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN
TBMM 7/43821 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

7143821
SK 136

SORULAR:

Elâzığ'ının Maden ilçesinde faaliyet gösteren Eti Gümüş A.Ş.'ye ait Bakır Ocağı ve Zenginleşme tesisinde oluşan pasa vb. malzemenin depolanmış olduğu alandan kaynaklı olarak ilçe merkezinde yaşanan doğal olmayan heyelan riskinden dolayı başta Maden Hükümet Konağı, Maden Belediye Binası, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Binası, Maden Lisesi olmak üzere 281 konut ve 262 işyeri tahliye edilmiştir.

Konuyla ilgili T.C. Fırat Üniversitesi'nin hazırladığı raporda ilçede yaşanan heyelanın, hafriyattan kaynaklanıp doğal olmadığı, T.C. Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve T.C. Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından ortaklaşa hazırlanan raporda ise bu heyelanı dökülen hafriyatın tetiklediği belirtilmiştir.

Hafriyatın döküldüğü alan 18.06.2019 tarih ve 1153 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile " Afete Maruz Bölge" ve 19.06.2019 tarih ve 30806 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Riskli Alan" ilan edilmiştir.

Maden İlçesinde yaşayan vatandaşlarımız hafriyatın kaldırılmamasından dolayı devam eden heyelan riski nedeniyle günlük hayatlarını endişe ile yaşamaktadırlar. Olası bir heyelanın Dicle Nehrinin önünü tıkaması, suyun şişmesi ile birlikte ilçede birçok işyeri ve konutun su altında kalarak maddi ve manevi kayıplara yol açma ihtimaline karşı söz konusu hafriyatın ivedi bir şekilde kaldırılmasını ve devletimiz tarafından bir çözüm yolu bulunmasını beklemektedirler.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda adı geçen Cumhurbaşkanlığı Kararları sonrasında Bakanlığınızca bölgede hangi tedbirlerin alınmasına veya kaldırılmasına karar verilmiştir?
- 2- İlçede madencilik faaliyetleri nedeniyle kayma hareketlerinin hızlanmaması ve durdurulması amacıyla devam eden ve tamamlanan mühendislik çalışmaları nelerdir?
- 3- Hafriyatın sebebine neden olan ilgili işletmeyle ilgili ne tür bir tasarrufta bulunulmuştur? Bakanlığınızca ilgili işletmenden hafriyatın kaldırılması ve zemin ıslahı çalışmalarını yapması talep edilmiş midir?
- 4- Konutlarını ve iş yerlerini boşaltarak mağduriyet yaşayan vatandaşlarımız için konut üretilmesi adına Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar hangi aşamadır?

CEVAPLAR:

Maden İlçesi Camiikebir Mahallesi'nde faaliyet gösteren Eti Gümüş A.Ş.'ye ait Bakır Konsantresi Üretimi Tesisi, 1.139.392 m²'lik alan üzerinde 10.000 m²'lik kapalı alan ile 1100 ton/2 2 saat kapasite ile çalışmaktadır. 1936 yılında Etibank tarafından işletilmeye başlanan bakır işletme tesisi ve maden ocağı, 2007 tarihinden itibaren Eti Gümüş A.Ş. Elazığ Maden İşletmesi tarafından işletilmektedir.

Tesise ait ruhsat sahası içerisinde Maden ilçesi Camii Kebir Mah. üst kotlarında pasa stok sahası bulunmaktadır. Stok sahasında ve sırtlarda, mahallenin bir kısmını da etkileyecek şekilde kayma meydana gelmiştir, kayma ani bir kayma şeklinde olmayıp mevsimsel olarak değişken hızlı ve zamana yayılmış krip olarak adlandırılan kayma şeklindedir. Arazide pasalar ile ilgili olarak 29.04.2015 tarihinde Elazığ İl Müdürlüğü teknik elemanları tarafından tespit edilen kayma(krip) ile ilgili AFAD İl Müdürlüğü, Maden Kaymakamlığı bilgilendirilmiş ve değerlendirilmesi istenilmiştir. Söz konusu işletmeye ise bölgenin yükünün azaltılması, döküm yapılmaması ve AFAD, DSİ 9. Bölge Müdürlüğü ve Maden Kaymakamlığı ile koordinasyon halinde çalışmaların başlatılması gerektiği bildirilmiştir.

Kayma ile ilgili olarak Fırat Üniversitesi Jeoloji Müh. Bölümü (2016), ODTÜ-KTÜ öğretim üyeleri (2018), AFAD tarafından EYB Mühendislik Ltd. Şti.(2017)'ne raporlar hazırlanmıştır.

Hazırlanan raporlar, Bakanlığımız ve diğer ilgili kurumlar tarafından belirtilen görüşler ve değerlendirmeler sonucunda söz konusu alan 18.06.2019 tarih ve 1153 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Afete Maruz Bölge" ilan edilmiştir. Heyelan riski taşıması gerekçesiyle 19.06.2019 tarih ve 30806 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Riskli Alan" ilan edilmiştir.

Söz konusu "Riskli Alan"da, hak sahipliği tespit ve gayrimenkul değerlendirme çalışmaları tamamlanmış olup, hak sahipliği tespit çalışmaları sonucunda yapısını tahliye eden hak sahiplerine kira yardımına başlanılmıştır. Bu çerçevede, muhtelif tarihlerde ilgili kurumlara iletilen yazılarımız ile anılan alanda kira yardımlarına başlanıldığı belirtilerek, herhangi bir can kaybına sebep olunmaması açısından "Riskli Alan" bütününde tahliye ve yıkım iş ve işlemlerinin ivedilikle gerçekleştirilmesi ve sonucundan Bakanlığımıza bilgi verilmesi istenilmiştir.

Gelinen tarih itibarıyla, Bakanlık Makamı'nın 03.02.2021 tarih ve 224909 sayılı Olur'u uyarınca "Riskli Alan" içerisinde kalan taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlere başlanılmış olup, anılan alandaki vatandaşlarımızın herhangi bir mağduriyet yaşamaması amacıyla, 6306 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelikleri uyarınca Bakanlığımız görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında riskli alan ilanı ile birlikte başlatılan kira yardımları ile heyelan nedeniyle boşaltılması gereken işyerlerinin taşınması öngörülen alanın "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Buna ilave olarak, 24.01.2020 tarihinde yaşanan deprem afetinde riskli alanlardaki hak sahiplerinden konutları hasar gören vatandaşların faydalanabilmesi için Elazığ ili genelinde konut üretimine yönelik projeler de yürütülmektedir.